

Pensjonsforpliktelse og pensjonskostnader ?

Ellen Wettre-Johnsen, Aktuar
Leder av NRS avdelingen i
Storebrand Pensjonstjenester AS
18.11.2011

Agenda

- Pensjonskostnader /pensjonsforpliktelser
- Overgang fra Ytelsespensjons (YTP) til innskuddspensjon (ITP) eller andre produkter (Hybrider)
- Regnskapsmessige konsekvenser av IAS 19R

Ansvarsforhold

Foretaket

- Regnskapsføring av pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Nødvendig informasjon til noten
- Grunnlaget for beregningen (spesielt usikrede forpliktelser)
- Fastsette forutsetningene i henhold til regnskapsstandarden og veiledning

Aktuaren

- Foreta en korrekt beregning
- Rimelighetsvurdere forutsetningene

Revisor

- Vurderer forutsetninger og grunnlagsdata som beregningen bygger på
- Vurdere om beregningen er som forventet
- Veilede i regnskapsføringen

To atskilte regelverk

- Finanstilsynet regulerer hvordan forsikringsselskapene skal beregne premiene og bygge opp reserver
- Regnskapsloven og regnskapsstandardene regulerer hvordan foretakene skal beregne og regnskapsføre pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser.
- Forskjellige regler og ulike økonomiske forutsetninger medfører forskjellige resultater:

Pensjonskostnaden blir ikke lik premien

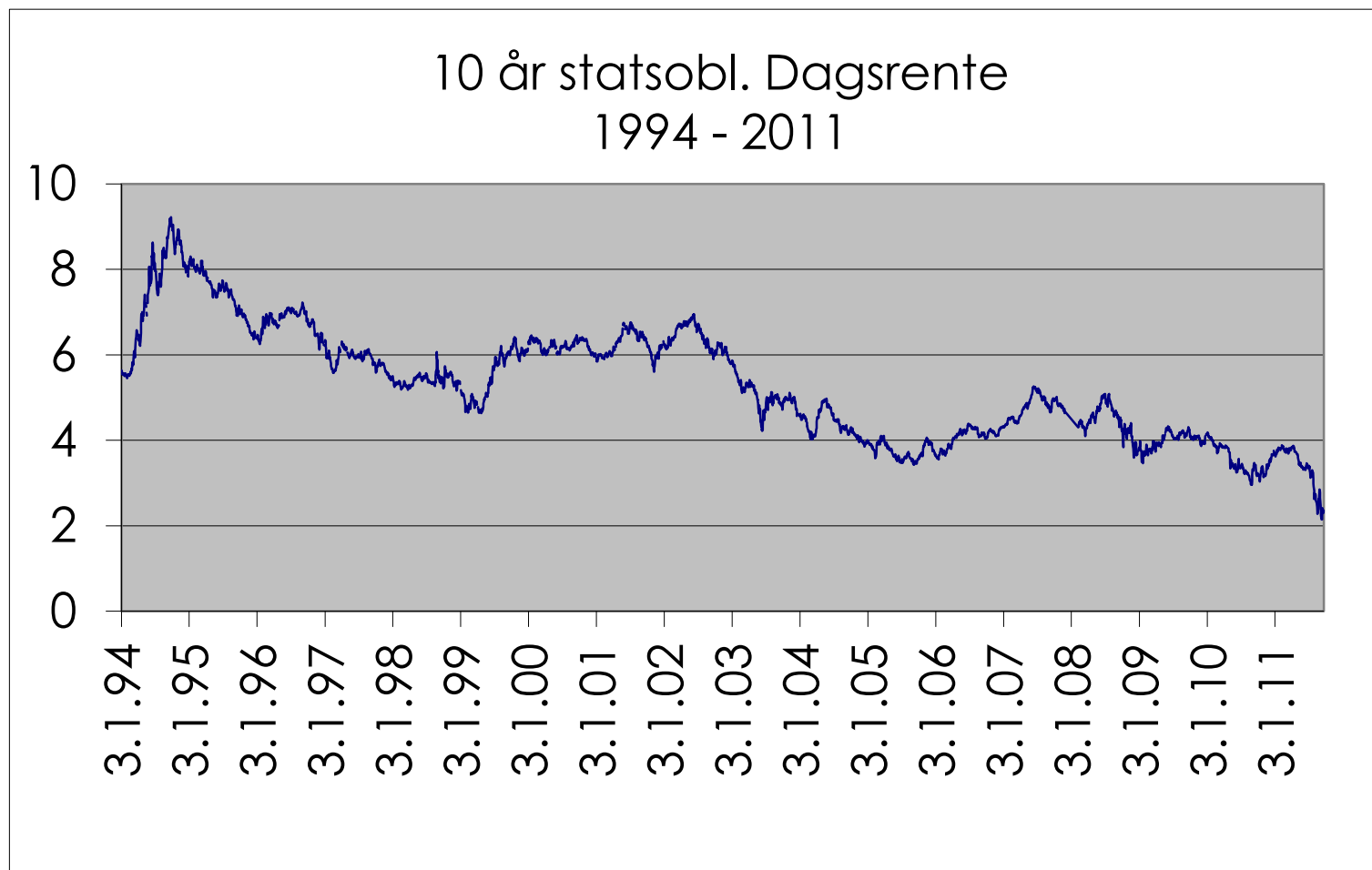
Nødvendig informasjon om medlemmene

- Aktive
 - Alder
 - Lønn (regulativlønn og pensjonsgivende tillegg)
 - Kjønn
 - Aktuell og gjennomsnittlig stillingsprosent
 - Innmeldingstidspunkt
 - Aldersgrense / stillingstype
- Pensjonister og fratrådte medlemmer (oppsatte) her trenges også detaljert informasjon

Forutsetninger for beregningene

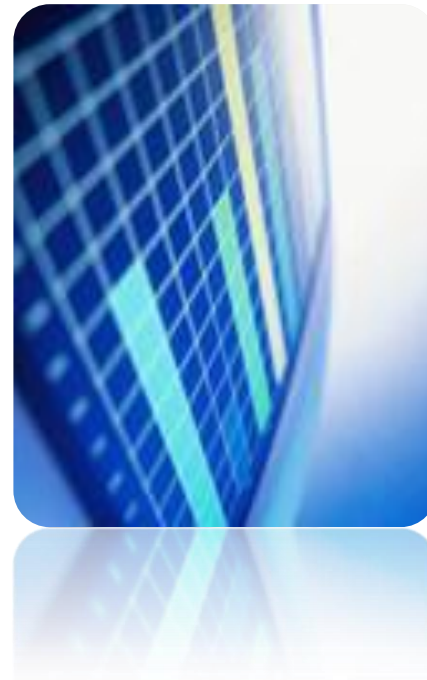
- **Aktuarielle forutsetninger**
 - Demografiske faktorer, for eksempel
 - Forventet levetid
 - Uførehyppighet
 - Etterlatte-sannsynligheter
- Frivillig avgang
- Uttakstilbøyelighet
 - Spesielt relevant for avtalefestet pensjon (AFP)
- Økonomisk forutsetninger

Fastsettelse av diskonteringsrente

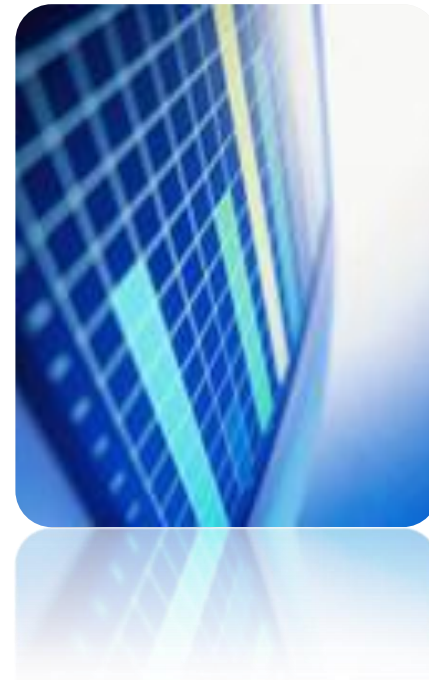
Veiledning og Økonomiske forutsetninger pr 31.08.2011

	2011
Diskonteringsrente:	3,3 %
Avkasting på midlene:	4,7 %
Årlig lønnsvekst:	4,0 %
Årlig økning i G:	3,75 %
Årlig reg. av pensjoner:	0,7 %

Veiledning og Økonomiske forutsetninger pr 31.08.2011 etter endret IAS 19R

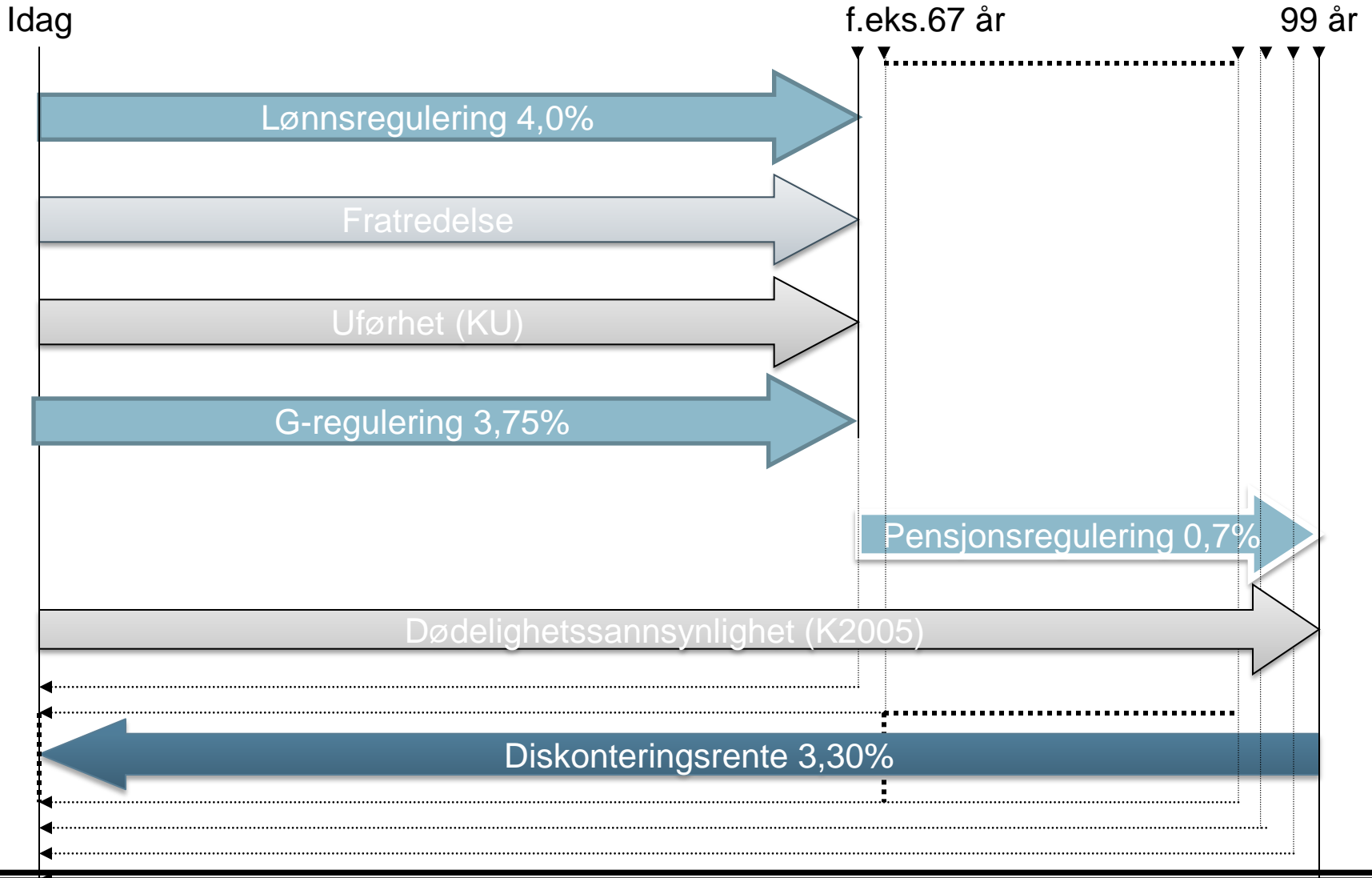
	2011
Diskonteringsrente:	3,3 %
Avkasting på midlene:	3,3 %
Årlig lønnsvekst:	4,0 %
Årlig økning i G:	3,75 %
Årlig reg. av pensjoner:	0,7 %

Fremstilling – verdsettelse av pensjonsforpliktelser

Sluttytelse 66% av sluttlønn

Forventede pensjonsutbetalinger

Regnskapsføring

Aktuar Ellen Wettre-Johnsen

Overgang til innskuddspensjon

Defined Benefit -> Defined Contribution

- Overgangen til innskuddspensjon
- Fullt opphør av ytelsesordningen og full overgang innskuddspensjon
- Overgangsregler ved lukking av ytelsesordningen
 - Frivillig overgang fra Ytelse til innskudd
 - Alle over 58 år og pensjonister blir igjen i ordningen

 - Neste stepp med dagens regler blir full avvikling, bør dette endres ved tilpasning til nye tjenestepensjonsordninger som f.eks overgang til Hybrid?

Overgang til innskuddspensjon

- Eventuelle etterlattedekninger tegnes enten med eller uten fripoliseoppbygging
 - Fripoliseoppbygging medfører at den aktive har rett på en fripolise ved fratredelse
 - En slik dekning tegnes kun gjennom ytelsespensjon
 - ⇒ Etterlattedekninger med fripoliseoppbygging må rapporteres ihht NRS6 /IAS 19
- Etterlattedekningene kan alternativt tegnes som rene ettårige risikokontrakter
 - ⇒ Premien føres da som kostnad i resultatet

Dagens IAS 19 med korridorprinsippet

Pensjonsforpliktelser (DBO) UB	: 140 000 000
Pensjonsmidler UB	: 110 000 000
Netto pensjonsforpl. (underfinansiert)	: (30 000 000)
<u>Ikke resultatført aktuarielt tap</u>	<u>: 50 000 000</u>
Balanseført pensjonsforpliktelser	: 20 000 000

Balansen viser netto pensjonsmidler på 20 millioner, men "virkeligheten" viser netto pensjonsforpliktelser på 30 millioner

Dagens IAS 19 med korridorprinsippet full avvikling av YTP og overgang ITP

Pensjonsforpliktelser (DBO) UB	:	140 000 000
Pensjonsmidler UB	:	110 000 000
Netto pensjonsforpl. (underfinansiert)	:	(30 000 000)

<u>Ikke resultatført aktuarielt tap</u>	:	50 000 000
Balanseført pensjonsforpliktelser	:	20 000 000

20 000 000 kostnadsføres ved avvikling i sin helhet

Dagens IAS 19 med korridorprinsippet full avvikling av YTP og overgang ITP

Pensjonsforpliktelser (DBO) UB	: 0
Pensjonsmidler UB	: 0
Netto pensjonsforp. (underfinansiert)	: 0
<u>Ikke resultatført aktuarielt tap</u>	: 0
Balanseført pensjonsforpliktelser	: 0

20 000 000 kostnadsføres ved avvikling i sin helhet

“Alle balanseposter fjernes”

Dagens IAS 19 med korridorprinsippet delvis avvikling

Pensjonsforpliktelser (DBO) UB	: 40 000 000
Pensjonsmidler UB	: 30 000 000
Netto pensjonsforpl. (underfinansiert)	: (10 000 000)
<u>Ikke resultatført aktuarielt tap</u>	<u>: 14 000 000</u>
Balanseført pensjonsforpliktelser	: 4 000 000

- Pensjonsforpliktelser 100 millioner mot pensjonsmidler 80 millioner = 20 millioner i inntekst
- I tillegg kommer andel av estimatavvik 36 millioner som kostnadsføres ved avvikling
- Netto resultatføring som følge av avviklingen blir en kostnadsføring på 16 millioner inkludere tilknyttede uinnregnede estimatavvik, her ved forholdsmessig andel

Dagens IAS 19 med korridorprinsippet delvis avvikling

Pensjonsforpliktelser (DBO) UB	: 40 000 000
Pensjonsmidler UB	: 30 000 000
Netto pensjonsforpl. (underfinansiert)	: (10 000 000)
<u>Ikke resultatført aktuarielt tap</u>	<u>: 14 000 000</u>
Balanseført pensjonsforpliktelser	: 4 000 000

Dersom korridoren faller bort vil ytterligere 14 millioner gå mot OCI, balansen målt til "virkelig verdi" pensjonsforpliktelse på 10 millioner

Dagens IAS 19 med korridorprinsippet

Pensjonsforpliktelser (DBO) UB	:	140 000 000
Pensjonsmidler UB	:	110 000 000
Netto pensjonsforpl. (underfinansiert)	:	(30 000 000)
<u>Ikke resultatført aktuarielt tap</u>	:	<u>50 000 000</u>
Balanseført pensjonsforpliktelser	:	20 000 000

Balansen viser netto pensjonsmidler på 20 millioner, men "virkeligheten" viser netto pensjonsforpliktelser på 30 millioner

IAS 19R Kommende endringer

Pensjonsforpliktelser (DBO) UB	: 140 000 000
Pensjonsmidler UB	: 110 000 000
Netto pensjonsforp. (underfinansiert)	: (30 000 000)

<u>Ikke resultatført aktuarielt tap</u>	: 0
---	-----

Balanseført pensjonsforpliktelser	: (30 000 000)
-----------------------------------	----------------

Ikke resultatført aktuarielt tap 50 millioner ført mot OCI

Tjenestepensjonen

- Vil fortsatt være et **betydelig** supplement til folketrygd og AFP
- Det endelige regelverket er ikke på plass
 - Fra 2013 ventes endringer
 - Eventuelt nye ytelsesprodukter
 - Endrede sparesatser på innskuddspensjon.
- Arbeidsgiver har etter loven ingen forpliktelse til å kompensere for nedgang i folketrygd

Storebrand skal være Nordens fremste og mest respekterte samarbeidspartner innen langsiktig sparing og forsikring

Videre opptjening for arbeid **utover opptjeningsalder**

Opptjeningsalder / 67 år

Full opptjening (YTP)

